

XI WOJEWÓDZKI KONKURS HISTORYCZNY DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM

Nr kodu:

Etap rejonowy – 14 stycznia 2011 r.
Test – godzina 12.30 – 13.30

INSTRUKCJA DLA UCZESTNIKÓW KONKURSU

Gratulujemy dobrego rezultatu w eliminacjach szkolnych i awansu do zawodów rejonowych. Życzymy powodzenia na tym etapie konkursu. Mamy nadzieję, że dobrze przygotowałeś się do wykonania dzisiejszych zadań. Zanim zaczniesz rozwiązywać test przeczytaj poniższe uwagi:

- 1. Masz do dyspozycji 60 minut – to dużo.*
- 2. W przypadku pytań wymagających wyboru, prawidłowe odpowiedzi zakresłaj kółeczkiem lub krzyżykiem. Test zawiera pytania, które mają więcej niż jedną prawidłową odpowiedź.*
- 3. Używaj długopisu lub pióra. Dbaj o czytelność i estetykę swej pracy.*
- 4. Dokładnie przeczytaj polecenia do każdego pytania. Zrób to dwa razy.*
- 5. Jeżeli nie jesteś pewien odpowiedzi nie trać czasu. Zostaw to zadanie na później. Odpowiadaj na następne pytania. Na koniec wróć do opuszczonego pytania.*
- 6. Po udzieleniu odpowiedzi na wszystkie pytania przeczytaj je ponownie. Przemyśl te odpowiedzi, które sprawiły Ci najwięcej problemów.*
- 7. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się przekreśl błędną odpowiedź i zaznacz właściwą. Pamiętaj, że taka zmiana powinna być czytelna dla sprawdzającego.*

1. Zaznacz odpowiednio: **prawda** lub **falsz**.

A) Epoka starożytna jest krótsza od epoki średniowiecza.	
B) Człowiek pierwotny zaczął posługiwać się ogniem w czasach neolitu.	
C) Rzym toczył wojny punickie z Kartaginą w III i II w. p.n.e .	
D) Kalendarz juliański powstał w czasach Cezara.	
E) Cesarstwo Zachodniorzymskie przetrwało dłużej niż Wschodniorzymskie.	

5	
---	--

2. Podkreśl władców Polski, w czasach panowania których miały miejsce podane niżej fakty a – e.

a) Pierwszym w dziejach Polski władcą noszącym tytuł królewski był

Mieszko I   **Bolesław Chrobry**   **Bolesław Śmiały**

b) Bitwa pod Płowcami została stoczona w czasach panowania

Bolesława Krzywoustego   **Henryka Pobożnego**   **Władysława Łokietka**

c) II pokój toruński podpisano, gdy na tronie polskim zasiadał

Władysław Jagiełło   **Kazimierz Jagiellończyk**   **Jan Olbracht**

d) Konstytucja „nihil novi” została uchwalona, gdy królem był

Zygmunt II August   **Jan Olbracht**   **Aleksander Jagiellończyk**

e) W czasach potopu szwedzkiego (1655 r.) z kraju na pewien czas musiał uciekać

Zygmunt III Waza   **Władysław IV**   **Jan Kazimierz**

5	
---	--

3. Uzupełnij tabelę dotyczącą podziału Polski na dzielnice w 1138 r. Jako pomoc może służyć poniższa mapa

Źródło: Atlas historyczny. Gimnazjum, wyd. WSiP, Warszawa 2005 s.40

Nazwa dzielnicy	władca
Dzielnica senioralna	
Wielkopolska	Władysław II Wygnaniec
	Bolesław Kędzierzawy

4	
---	--

4. Odpowiedz na pytania związane z tekstem źródłowym:

„W imię Pańskie. Amen.

My, Kazimierz z Bożej łaski król Polski [...], pragnąc gorąco, aby rzecz pożyteczna i wszelka pomyślność rodzaju ludzkiego wzrastała, i nie wątpiąc, że to duchowieństwu i poddanym Królestwa naszego pożytek przyniesie, postanowiliśmy w mieście naszym Krakowie wyznaczyć i urządzić miejsce, na którym by „szkoła powszechna” kwitnęła, a na przyszłość po wieczne czasy tym pismem jej istnienie zapewnić chcemy. Niechże więc tam będzie nauk przeróżnych perła, aby wydawała męże dojrzałością rady znakomite, ozdobą cnót świetne i w różnych umiejętnościach biegłe [...] Do tego miasta Krakowa niechaj zjeżdżają się swobodnie i bezpiecznie wszyscy mieszkańcy, nie tylko Królestwa naszego i krajów przyległych, ale inni, z różnych części świata, którzy pragną korzystać z owej przestawnej perły wiedzy[...]

M. Sobańska – Bondaruk, S. Lenard, Ćwiczenia źródłowe dla gimnazjum, Warszawa 2002, s. 131

- W którym roku został wydany cytowany dokument ? .....
- Jaki przydomek nosił władca Polski, który jest wystawcą dokumentu? .....
- Czego dotyczy treść dokumentu?

.....
 .....

3	
---	--

5. Połącz nazwy unii polsko – litewskich z ich skutkami:

**Unia w
Lublinie**

Dzięki połączeniu sił obydwu państw udało się pokonać Zakon w Wielkiej Wojnie 1409 - 1411

Obszar Korony Królestwa Polskiego został powiększony o Ukrainę, Wołyń, Podlasie

**Unia w
Krewie**

Nastąpiła chrystianizacja Litwy

Unia personalna została przekształcona w unię realną, powstała Rzeczpospolita Obojga Narodów

4

6. Wpisz stulecie, w którym tworzyli:

- a) Jan Długosz .....
- b) Jan Kochanowski .....
- c) Ignacy Krasicki .....
- d) Adam Mickiewicz .....

4

7. Zaznacz przyczyny upadku Rzeczypospolitej u schyłku XVIII w.

- a) absolutyzm królewski władców Rzeczypospolitej
- b) zdradziecka polityka części magnaterii
- c) bunty chłopów i mieszczan
- d) słabość struktur państwa
- e) wroga wobec Rzeczypospolitej polityka mocarstw ościennych

3

Źródło: M. Sobańska – Bondaruk, S. Lenard, *Ćwiczenia źródłowe dla gimnazjum*, Warszawa 2002, s. 284

8. Na podstawie mapy ziem polskich po kongresie wiedeńskim odpowiedz na pytania a) – c) i wykonaj zadanie d):

a) Jak nazwano część terytorium byłego Księstwa Warszawskiego przyłączoną do Prus?

b) Jaką nazwę nosiła część byłego Księstwa Warszawskiego, która znalazła się pod władzą cara Rosji?

c) Jak nazywała się część byłego Księstwa, która znalazła się pod kontrolą trzech mocarstw zaborczych?

d) W odpowiednie miejsca na mapie wpisz nazwy: Galicja, Śląsk

5	
---	--

9. Który ciąg wydarzeń jest ułożony w porządku chronologicznym ?

a) traktat w Tylży, kongres wiedeński, powstanie listopadowe w Polsce, Wiosna Ludów, likwidacja Rzeczypospolitej Krakowskiej, utworzenie Austro – Węgier, zakończenie zjednoczenia Niemiec

b) traktat w Tylży, kongres wiedeński, powstanie listopadowe w Polsce, likwidacja Rzeczypospolitej Krakowskiej, Wiosna Ludów, zakończenie zjednoczenia Niemiec, utworzenie Austro – Węgier,

c) traktat w Tylży, kongres wiedeński, powstanie listopadowe w Polsce, likwidacja Rzeczypospolitej Krakowskiej, Wiosna Ludów, utworzenie Austro – Węgier, zakończenie zjednoczenia Niemiec

1	
---	--

10. Postaw znak **X** przy ilustracji przedstawiającej stroje z XIX w.

A. ....

B. ....

C. ....

D. ....

źródło: <http://www.kajani.pl/zarys.html>

1	
----------	--

11. Podziel podane niżej fakty na przyczyny i skutki I wojny światowej, wpisując odpowiednio literę **P** (przyczyny), **S** (skutki).

- Zapalna sytuacja na Bałkanach .....
- Rozpad Austro – Węgier .....
- Rywalizacja o kolonie między państwami Europy .....
- Proklamowanie w Niemczech republiki. ....

4	
----------	--

12. Teksty A- C są fragmentami dwóch konstytucji II Rzeczypospolitej z 1921 i 1935 r. Zaznacz literą **M** fragmenty tekstu konstytucji marcowej, a literą **K** konstytucji kwietniowej.

A.

..... *Na czele Państwa stoi Prezydent Rzeczypospolitej. Na nim spoczywa odpowiedzialność wobec Boga i historii za losy Państwa.[...] W jego osobie skupia się jednolita i niepodzielna władza Państwa.*

B.

..... *Prezydent Rzeczypospolitej korzysta z uprawnień osobistych stanowiących Jego prerogatywy. Do prerogatyw tych należy: wskazywanie jednego z kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej i zarządzanie głosowania powszechnego; wyznaczanie na czas wojny następcy Prezydenta Rzeczypospolitej i zarządzanie głosowania powszechnego.*

C.

.....*Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu. Organami Narodu w zakresie ustawodawstwa są Sejm i Senat, w zakresie władzy wykonawczej - Prezydent Rzeczypospolitej łącznie z odpowiedzialnymi ministrami, w zakresie wymiaru sprawiedliwości - niezawisłe Sądy*

cyt. za: J. Bednarz, M.Litwinienko, K. Zapala, *Historia. Podręcznik dla gimnazjum*, Warszawa 2007, s. 62, 125-126

3	
----------	--

13. Na podstawie tabeli wybierz prawidłowe dokończenie zdań a – c.

Struktura narodowościowa Polski wg spisu z 1931 r.

Język	Procent
Polski	68,9
Ukraiński	10,1
Ruski	3,8
Białoruski	3,1
Rosyjski	0,4
Niemiecki	2,3
Żydowski z hebrajskim	8,6
Inne	2,8

Źródło: M. Sobańska – Bondaruk, S. Lenard, *Ćwiczenia źródłowe dla gimnazjum*, Warszawa 2002, s. 327

- a) Polska była
- państwem jednolitym narodowościowo.
  - państwem wielonarodowościowym.
- b) Polacy stanowili
- około 2/3 ogółu ludności Polski.
  - ponad 3/4 ogółu ludności Polski.
- c) Mniejszości narodowe stanowiły:
- niecałe 1/4 ogółu ludności Polski.
  - około 1/3 ogółu ludności Polski.

3	
---	--

14. Zaznacz zdarzenia z dziejów międzywojennych Niemiec, które miały miejsce przed dojściem Hitlera do władzy w 1933 r.

- a) „noc kryształowa”
- b) układ w Rapallo
- c) ustawy norymberskie
- d) pucz monachijski
- e) konferencja monachijska
- f) utworzenie formacji SA i SS
- g) remilitaryzacja Nadrenii

3	
---	--

15. Ponumeruj godła Polski w kolejności chronologicznej. Zaznacz znakiem X godło II Rzeczypospolitej.

A. ....
.....

B.....
.....

C.....
.....

D. ....
.....

2	
---	--

Dziękujemy za wypełnienie testu !!!

Suma punktów 50.

Awans do etapu wojewódzkiego wymaga osiągnięcia co najmniej 40 punktów.

Sprawdzili :

Razem	
--------------	--

Przewodniczący Komisji

.....

Członek Komisji

.....

© Grzegorz Wojciechowski